

Bruselj, 9. september 2025
(OR. en)

12658/25

ENV 817
MI 637
DELECT 127

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	8. september 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	C(2025) 5961 final
Zadeva:	DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) .../... z dne 8.9.2025 o spremembi Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjem za svinec v zlitinah z jeklom, aluminijem in bakrom

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2025) 5961 final.

Priloga: C(2025) 5961 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.9.2025
C(2025) 5961 final

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 8.9.2025

**o spremembi Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjem za
svinec v zlitinah z jeklom, aluminijem in bakrom**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Ta delegirana direktiva Komisije zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku spreminja Prilogo III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (v nadaljnjem besedilu: direktiva o omejevanju nevarnih snovi)¹ glede izjem za svinec v zlitinah z jeklom, aluminijem in bakrom.

Člen 4 direktive o omejevanju nevarnih snovi omejuje uporabo nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (v nadaljnjem besedilu: EEO). Trenutno je omejenih deset snovi, ki so navedene v Prilogi II k Direktivi: svinec, živo srebro, kadmij, šestvalentni krom, polibromirani bifenili (PBB), polibromirani difeniletri (PBDE), bis(2-etilheksil) ftalat (DEHP), benzil butil ftalat (BBP), dibutil ftalat (DBP) in diizobutil ftalat (DIBP).

V prilogah III in IV k direktivi o omejevanju nevarnih snovi so navedeni materiali in komponente EEO za posebne vrste uporabe, ki so izvzete iz omejitev iz člena 4(1) direktive. Člen 5 omogoča, da se prilogi III in IV prilagodita znanstvenemu in tehničnemu napredku (glede odobritve, obnovitve in razveljavitve izjem).² V skladu s členom 5(1), točka (a), se izjeme vključijo v prilogi III in IV samo, če se s tako vključitvijo ne zmanjša varovanje okolja in zdravja, ki ga zagotavlja Uredba (ES) št. 1907/2006 (v nadaljnjem besedilu: uredba REACH), ter če je izpolnjen kateri koli od naslednjih treh pogojev:

- če odstranitev ali nadomestitev tehnično ali znanstveno ni izvedljiva s spremembo konstrukcije ali z nadomestitvijo z materiali in komponentami, ki ne zahtevajo katerega od materialov ali snovi, naštetih v Prilogi II;
- če zanesljivost nadomestkov ni zagotovljena;
- če bi skupni negativni vplivi nadomestitve na okolje, zdravje in varnost potrošnika utegnili prevladati nad skupnimi prednostmi za okolje, zdravje in varnost potrošnika.

Pri odločitvah o izjemah in njihovem trajanju se morata upoštevati razpoložljivost nadomestkov in družbeno-ekonomski vpliv nadomestitve. Odločitve o trajanju izjem se morajo sprejeti ob upoštevanju vseh možnih vplivov na inovacije. Kadar je primerno, se mora pri obravnavi splošnega vpliva izjeme upoštevati celotni življenjski cikel.

EEO, za katero velja direktiva o omejevanju nevarnih snovi, je razvrščena v skladu s kategorizacijo iz Priloge I k navedeni direktivi.

Člen 5(1) direktive o omejevanju nevarnih snovi Komisiji omogoča, da vključi materiale in komponente EEO za posebne vrste uporabe na sezname iz prilog III in IV s posameznimi delegiranimi akti na podlagi člena 20. Člen 5(3) in Priloga V določata postopek za predložitev zahtevkov za izjeme.

¹ UL L 174, 1.7.2011, str. 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

Komisija prejme zahteve podjetij za odobritev ali obnovitev izjem na podlagi člena 5(3) direktive o omejevanju nevarnih snovi.³

V Prilogi III k Direktivi so navedene tri glavne točke za svinec v zlitinah z jeklom, točka 6(a), aluminijem, točka 6(b), in bakrom, točka 6(c), ki so bile prvotno zajete v eni točki. Na podlagi rezultatov zadnjih pregledov so bile navedene točke razširjene, da bi se vnosi prilagodili tehničnemu in znanstvenemu napredku ter ustvarili dodatne posebne podvnose.

Svinec v zlitinah z jeklom

Izjema iz točke 6(a)-I je bila z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2018/739⁴ vključena v Prilogo III k direktivi o omejevanju nevarnih snovi. Kategorije 1 do 7 in 10, ki jih je bilo treba revidirati, so bile prenesene v navedeno novo točko. Izjema iz točke 6(a)-I preneha veljati 21. julija 2021. Izjema iz točke 6(a)-I se nanaša na uporabo svinca v zlitinah z jeklom **za strojno uporabo** in v **pocinkanem jeklu**. V primerjavi s prejšnjo izjemo iz točke 6(a), ki je ostala veljavna tudi za nekatere kategorije EEO, je bila nižja mejna koncentracija svinca v pocinkanem jeklu znižana na 0,2 mas. %.

Natančneje, datum prenehanja veljavnosti točke 6(a) je 21. julij 2023 za kategorijo 8, za in vitro diagnostične (IVD) medicinske pripomočke, 21. julij 2024 za kategorijo 9, za instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo (IMCI), ter za kategorijo 11, za drugo EEO, ki ni zajeta v nobeni od drugih kategorij (druga EEO).

Komisija je 17. januarja 2020 in 20. januarja 2020 v roku za obnovitev iz člena 5(5) direktive o omejevanju nevarnih snovi prejela dva zahtevka za obnovitev izjeme iz točk 6(a) in 6(a)-I. Komisija je 20. januarja 2023 prejela dva zahtevka za obnovitev izjeme iz točke 6(a) za kategorijo 9 (IMCI) in za kategorijo 11 (druga EEO).

V skladu s členom 5(5), drugi pododstavek, Direktive 2011/65/EU obstoječa izjema ostane v veljavi, dokler Komisija ne sprejme odločitve o zahtevku za obnovitev.

Svinec v zlitinah z aluminijem

Izjemi iz točk 6(b)-I in 6(b)-II sta bili z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2018/740⁵ vključeni v Prilogo III k direktivi o omejevanju nevarnih snovi. Prejšnja izjema iz točke 6(b) se nanaša na uporabo svinca v zlitinah z aluminijem, ki vsebujejo do 0,4 mas. % svinca, in je podobno kot izjema iz točke 6(a) še vedno relevantna za posebne kategorije EEO. Vendar je bila večina kategorij EEO prenesena na nadaljnje podizjeme iz točk 6(b)-I in 6(b)-II. Navedeni dve izjemi določata področje uporabe prejšnje izjeme v točki 6(b) v dveh uporabah: izjema iz točke 6(b)-I zajema **osvinčen aluminij, če izhaja iz recikliranja odpadnega aluminija, ki vsebuje svinec**, izjema iz točke 6(b)-II pa zajema **osvinčen aluminij za strojno uporabo**.

³ Seznam je na voljo na spletnem naslovu: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/739 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z jeklom zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

⁵ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/740 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z aluminijem zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

Datum prenehanja veljavnosti točke 6(b) je 21. julij 2021 za kategoriji 8 in 9, razen za in vitro diagnostične medicinske pripomočke ter instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo. Datuma prenehanja veljavnosti za slednji navedeni podskupini sta 21. julij 2023 za kategorijo 8, za in vitro diagnostične (IVD) medicinske pripomočke, ter 21. julij 2024 za kategorijo 9, za instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo (IMCI). Kategorija 11, „druga EEO, ki ni zajeta v nobeni od drugih kategorij“ (druga EEO), prav tako preneha veljati 21. julija 2024.

Izjema iz točke 6(b)-I preneha veljati 21. julija 2021, iz točke 6(b)-II, ki se uporablja za kategorije 1 do 7 in 10, pa 18. maja 2021.

Komisija je 2. decembra 2019 in 17. januarja 2020 v roku za obnovitev iz člena 5(5) direktive o omejevanju nevarnih snovi prejela dva zahtevka za obnovitev področja uporabe in trajanja teh izjem. Komisija je 20. januarja 2023 prejela dva zahtevka za obnovitev izjeme iz točke 6(b) za kategoriji 9 (IMCI) in 11 (druge EEO).

Svinec v zlitinah z bakrom

Izjema iz točke 6(c) Priloge III se nanaša na **svinec v bakrovih zlitinah** in je bila obnovljena z Delegirano direktivo (EU) 2018/741⁶. Izjema od prve direktive o omejevanju nevarnih snovi 2002/95/ES⁷ ni bila spremenjena.

Izjema zajema vse kategorije EEO. Datum prenehanja veljavnosti izjeme iz točke 6(c) je 21. julij 2021 za kategorije 1 do 7, 8 in 9, razen za in vitro diagnostične medicinske pripomočke ter instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo, ter za kategorijo 10. Datum prenehanja veljavnosti izjeme iz točke 6(c) je 21. julij 2023 za kategorijo 8, za in vitro diagnostične (IVD) medicinske pripomočke, ter 21. julij 2024 za kategorijo 9, za instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo (IMCI), in za kategorijo 11, za „drugo EEO, ki ni zajeta v nobeni od drugih kategorij“ (druga EEO).

Komisija je 15. januarja 2020 in 16. januarja 2020 v roku za obnovitev iz člena 5(5) direktive o omejevanju nevarnih snovi prejela dva zahtevka za obnovitev izjeme iz točke 6(c).

Tehnična ocena

Komisija je oktobra 2020 začela študijo⁸, ki se je zaključila februarja 2022, da bi izvedla zahtevano tehnično in znanstveno oceno, vključno z 10-tedenskim javnim posvetovanjem z deležniki. Vse pripombe so bile upoštevane. Informacije o posvetovanju so bile na voljo na spletišču projekta.⁹

- Za izjemo iz točke 6(a) je bilo predloženih 10 posebnih prispevkov, med javnim posvetovanjem pa so bili prejeti številni splošni prispevki.
- Za izjemo iz točke 6(b)-I je bilo predloženih 7 posebnih prispevkov, za izjemo iz točke 6(b)-II 12 posebnih prispevkov, med javnim posvetovanjem pa so bili prejeti številni splošni prispevki.

⁶ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/741 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z bakrom zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

⁷ Direktiva 2002/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 2003 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi (UL L 37, 13.2.2003, str. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/95/oj>).

⁸ Končno poročilo (sveženj 22) študije je na voljo na <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-sl>.

⁹ Obdobje posvetovanja: 23. december 2020 – 3. marec 2021. <https://rohs.exemptions.oeko.info/>.

- Za izjemo iz točke 6(c) je bilo predloženih 12 posebnih prispevkov, med objavo pa so bili prejeti številni splošni prispevki.
- Da bi Komisija ocenila posebne informacije o novi kategoriji iz zahtevkov, prejetih leta 2023, je avgusta 2023 začela študijo¹⁰, ki je bila zaključena aprila 2024. Tehnična ocena je vključevala osem tedensko javno posvetovanje z deležniki, pri čemer so bile upoštevane vse pripombe. Informacije o posvetovanju so bile na voljo na spletišču projekta.¹¹
- Za izjemo iz točke 6(a) je bilo prejetih 8 prispevkov.
- Za izjemo iz točke 6(b) je bilo prejetih 13 prispevkov.

Svinec v zlitinah z jeklom – tehnične ugotovitve

V poročilih o tehnični in znanstveni oceni je bilo poudarjeno naslednje:

- svinec se v zlitinah z **jeklom uporablja za strojno uporabo** za namene povečanja strojne učinkovitosti, stabilnosti in gladke površine materiala;
- v nekaterih primerih je nadomestitev svinca tehnično mogoča. Vendar tega med tehničnimi ocenami in na splošno ni bilo mogoče podrobneje opredeliti, od pregleda leta 2015 pa je bil dosežen komaj kakršen koli napredek pri nadomeščanju svinca v jeklu za strojno uporabo. Razveljavitev izjeme za strojno uporabo ima negativne učinke, ki prevladajo nad koristmi nadomestitve svinca, zlasti če se uporablja kratkoročni datum prenehanja veljavnosti;
- da bi zagotovili več časa za predložitev tehničnih dokazov o tehničnem stanju nadomestitve in da bi se izognili negativnim vplivom na trg, je primerno odobriti kratkoročno izjemo;
- svinec je lahko prisoten v **vročem pocinkanem jeklu**. Tekoči cink se uporablja v postopku galvanizacije za proizvodnjo zaščitnega cinkovega premaza na jeklenih izdelkih. Svinec je lahko prisoten kot nečistoča v uporabljenem cinku, ki izvira iz sekundarnega cinka ali iz koncentracije ostanka svinca iz prejšnjih serij. V drugih primerih namerno dodan svinec zagotavlja visoko kakovost premaza, zlasti za uporabo z majhnimi podrobnostmi. Ker nekaj svinca prehaja v jeklo, proizvedeno jeklo vsebuje majhno količino svinca;
- trenutna mejna koncentracija svinca (0,2 mas. % svinca), ki se uporablja za sestavne dele vročega pocinkanega jekla, je še vedno ustrezna in se uporablja;
- uporaba sekundarnega cinka je v primerjavi z uporabo primarnega cinka koristna za okolje. Razveljavitev izjeme za vroče pocinkano jeklo ima negativne učinke, ki prevladajo nad koristmi nadomestitve svinca. Zato je primerno odobriti izjemo;
- v obeh primerih se jeklo, zajeto z izjemami, uporablja za različne končne uporabe. Predloženi niso bili nobeni tehnični argumenti, ki bi upravičili spremembo področja uporabe ali obdobja veljavnosti za različne kategorije EEO.

• **Svinec v zlitinah z aluminijem – tehnične ugotovitve**

V poročilih o tehnični in znanstveni oceni je bilo poudarjeno naslednje:

¹⁰ Končno poročilo (sveženj 27) študije je na voljo na: <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-sl/format-PDF/source-327348441>.

¹¹ Obdobje posvetovanja: 16. oktober 2023 – 11. december 2023. <https://rohs.biois.eu/>

- svinec je lahko nenamerno prisoten v recikliranem odpadnem aluminiju. To velja za lite zlitine, ki se stalijo v peči in vlijejo v kalup;
- nadomestitev svinca v aluminijevih zlitinah, kjer svinec izvira iz odpadnega aluminija, nima niti večjih okoljskih prednosti niti je ne bi bilo mogoče sorazmerno doseči v velikem industrijskem obsegu. To pomeni, da nadomestitev ali redčenje sekundarnega aluminija s primarnim aluminijem v litih zlitinah ne bi bilo mogoče na vseh področjih uporabe, deloma zaradi večje potrebe po porabi energije;
- pričakuje se, da se bo vsebnost svinca v odpadnem aluminiju sčasoma zmanjšala. Potreben je dodaten čas, da se zagotovi zanesljivost manj svinčenih aluminijevih zlitin v industriji;
- da bi pojasnili področje uporabe izjeme, bi bilo treba določiti besedilo za **aluminijeve lite zlitine iz recikliranja odpadnega aluminija, ki vsebuje svinec**;
- najvišjo mejno vrednost za svinec v aluminijevih litih zlitinah bi bilo treba zmanjšati na 0,3 mas. % zaradi tehničnega napredka¹² in zmanjševanja koncentracije svinca v odpadnem aluminiju;
- svinec se v zlitinah **z aluminijem uporablja za strojno uporabo** za namene izboljšanja strojne obdelave z delovanjem kot mazivo;
- za večino kategorij EEO na trgu obstajajo zanesljivi nadomestki za svinec v aluminiju za strojno uporabo. Številne uporabe so nadomestile svinec v aluminiju za strojno uporabo. Prehod na aluminij brez svinca je bil očiten že pri zadnjem pregledu izjem, izvedenem leta 2016¹³;
- med zadnjim postopkom ocenjevanja je bila vložena ena zahteva, za katero zanesljiva nadomestitev še ni bila na voljo: plinski ventili za nadzor in uravnavanje plina v plinskih gospodinjskih aparatih;
- nadomestni material za to uporabo v plinskih ventilih naj bi bil dokončan konec leta 2024. Po 18-mesečnem prehodnem obdobju za obstoječo izjemo iz točke 6(b)-II nova izjema za svinec v takih posebnih uporabah ne bo več potrebna;
- podatki za kategorijo 9, za instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo, ter kategorijo 11, za druge EEO, kažejo, da je treba uporabo aluminijevih zlitin brez svinca za strojno uporabo in aluminijevih zlitin z zmanjšano vsebnostjo svinca z 0,4 % na 0,3 % preoblikovati in vsaj v nekaterih primerih prerazvrstiti EEO. Za to je potrebno več časa kot za druge kategorije EEO.

- **Svinec v zlitinah z bakrom – tehnične ugotovitve**

V poročilih o tehnični in znanstveni oceni je bilo poudarjeno naslednje:

- bakrove zlitine, ki vsebujejo svinec, imajo posebne lastnosti v smislu prevodnosti, sprostitve, korozije ali mazivnosti. Uporaba osvinčenih bakrovih zlitin torej lahko temelji na električnih in/ali mehanskih funkcijah v EEO;

¹² Vsebnost svinca v litih aluminijevih zlitinah se je leta 2020 v standardu EN1706 AC 46500 zmanjšala na največ 0,29 % vsebnosti svinca.

¹³ Končno poročilo (sveženj 9) – junij 2016 – Oeko-Institut – Študija za oceno zahtevkov za obnovitev 29 izjem iz Priloge III k direktivi o omejevanju nevarnih snovi 2: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fdcc8c-4273-11e6-af30-01aa75ed71a1>.

- pri električnih sestavnih delih se osvinčene bakrove zlitine večinoma uporabljajo kot prevodniki pri vseh vrstah priključkov za številne namene. Za sestavne dele, ki osvinčene bakrove zlitine uporabljajo zaradi njihovih mehanskih lastnosti, so na voljo bakreno-cinkove zlitine brez svinca, vendar je za te alternative treba prilagoditi postopek strojne obdelave, za kar je potreben čas;
- čeprav bi lahko sestavne dele z enostavnimi geometrijami v prihodnjih letih nadomestili, omejitve nadomestitve zmanjšujejo njegovo uporabo na nekatere uporabe, hkrati pa ni bilo mogoče najti jasne razmejitve uporab;
- kljub posameznim nadomestitvam je bilo ugotovljeno, da čas ni bil pravi za zožitev področja uporabe ali zmanjšanje najvišje vrednosti koncentracije svinca v bakrovih zlitinah, kar bi lahko imelo pomembne učinke;
- baker, ki vsebuje svinec, se uporablja za različne končne uporabe in predloženi niso bili nobeni tehtni argumenti, ki bi utemeljili različna področja uporabe ali obdobja veljavnosti glede na kategorijo EEO. Za vse kategorije EEO bi bilo treba določiti en datum prenehanja veljavnosti;
- čeprav se priporoča obnovitev izjeme, je treba predložiti dokaze za določeno uporabo, in po potrebi zožati področje uporabe izjeme v naslednjem pregledu zaradi napredka pri delu za nadomestitev svinca v bakrovih zlitinah.

REACH

Podobno raven zaščite bi bilo treba zagotoviti, kadar je področje uporabe direktive o omejevanju nevarnih snovi izključeno iz omejitev, določenih z uredbo REACH.

V skladu s točko 7 omejitve iz točke 63 Priloge XVII k Uredbi REACH je svinec omejen v izdelkih in njihovih dostopnih delih, da se čim bolj zmanjša izpostavljenost otrok svincu iz izdelkov, dobavljenih za širšo javnost. Svinec je v navedenih izdelkih ali dostopnih delih omejen na 0,05 mas. %, če bi otroci sestavne dele lahko dajali v usta. Mejna vrednost se ne uporablja, kadar je stopnja sproščanja svinca pod določeno ravno. Velikost dostopnih delov je manjša od 5 cm v eni dimenziji.

V skladu s točko 8 iz točke 63 v Prilogi XVII k Uredbi REACH je področje uporabe direktive o omejevanju nevarnih snovi izključeno iz te posebne zahteve glede omejitve. Vendar v skladu s členom 5(1), točka (a), prvi pododstavek, direktive o omejevanju nevarnih snovi vključitev materialov in komponent EEO za posebne uporabe zahteva, da se s tako vključitvijo ne zmanjša varovanje okolja in zdravja, ki ga zagotavlja uredba REACH.

Naprave za EEO ali njihovi deli lahko znatno presežejo mejno vrednost iz točke 7 točke 63 zaradi odobrenih in načrtovanih izjem iz točk 6(a), 6(b) in 6(c) Priloge III k direktivi o omejevanju nevarnih snovi. Zaradi različnih vrst uporabe ni mogoče izključiti, da bi otroci komponente v običajnih ali razumno predvidljivih pogojih uporabe lahko dajali v usta. Zato je v skladu s členom 5(1), točka (a), direktive o omejevanju nevarnih snovi in previdnostnim načelom primerno, da se besedilu izjeme v točkah 6(a), 6(b) in 6(c) Priloge III k direktivi o omejevanju nevarnih snovi doda naslednja opomba:

- *Izjema ne velja za EEO, ki se dobavlja širši javnosti, kadar lahko EEO ali njene dostopne dele otroci v običajnih ali predvidljivih pogojih uporabe dajejo v usta. Vendar se izjema uporablja, kadar je mogoče dokazati, da:*
- — *hitrost sproščanja svinca iz take EEO ali katerega koli dostopnega dela, prevlečenega ali neprevlečenega, ne presega 0,05 µg/cm² na uro (kar ustreza 0,05 µg/g/h), in*

- — *premaz v primeru prevlečenih izdelkov zadostuje za zagotovitev, da ta stopnja sproščanja ni presežena vsaj dve leti pod običajnimi ali razumno predvidljivimi pogoji uporabe EEO.*
- *Za namene te opombe se šteje, da lahko otroci dajejo v usta EEO ali dostopni del EEO, če je v eni dimenziji manjši od 5 cm ali ima odstranljivi ali štrleči del navedene velikosti.*

Opomba pomeni omejitev področja uporabe, vendar se uporablja le, če so izpolnjeni pogoji in so izdelek ali dostopni deli izdelka dobavljeni za širšo javnost. Zato se razume, da bo imela omejitev zanemarljiv vpliv, zlasti za EEO, ki se uporablja v poklicnem okviru.

Posvetovanje

Komisija se je s strokovno skupino držav članic za delegirane akte na podlagi direktive o omejevanju nevarnih snovi posvetovala 11. oktobra 2021 in 18. septembra 2024. Izvedla je vse potrebne postopkovne korake v zvezi z izjemami od omejitve snovi na podlagi člena 5(3) do (7) direktive RoHS.¹⁴ Svet in Evropski parlament sta bila o vseh dejavnostih s tem v zvezi uradno obveščena.

- Glavna kritika s strani strokovnjakov držav članic je bila v zvezi z nezadostnimi informacijami, ki so jo vložniki predložili v tehničnih ocenah. Vložniki bi morali jasno dokazati, da so merila iz člena 5(1), točka (a), izpolnjena, in utemeljiti svoje trditve, sicer se izvzetje ne bi smelo odobriti. Komisija je to upoštevala tako, da je po potrebi določila podnose in kratka obdobja veljavnosti. Upoštevani so bili tudi drugi prispevki več predstavnikov industrije za ohranitev sedanjega stanja izjem.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

- Če se ustreznim vnosom izjeme doda opomba, rezultati ocene kažejo, da izjema ne bi zmanjšala varovanja okolja in zdravja, ki ga zagotavlja uredba REACH, v skladu s členom 5 Direktive 2011/65/EU.

Svinec v zlitinah z jeklom

- Obe tehnični uporabi (svinec, ki se uporablja za strojno obdelavo, ali svinec kot ostanek v pocinkanem jeklu), za kateri trenutno veljajo izjeme iz točk 6(a) in 6(a)-I, sta z namenom obravnave tehničnega napredka razdeljeni na dve podizjemi, da se deležnikom zagotovi pravna varnost in olajša naslednji postopek ocenjevanja. Delegirana direktiva zato v točkah 6(a)-I in 6(a)-II določa dve izjemi za svinec v jeklu.
- Prva izjema v točki 6(a)-I, ki nadomešča prejšnjo točko, zajema svinec v zlitinah z jeklom za strojno uporabo. Druga izjema v novi točki 6(a)-II zajema svinec v zlitinah iz vročega pocinkanega jekla. V obeh primerih je izpolnjen prvi namen merila iz člena 5(1), točka (a), odstranitev ali nadomestitev pa znanstveno ali tehnično ni izvedljiva za večino uporab v okviru izjeme.
- Kategoriji 8 in 9, za kateri trenutno velja izjema iz točke 6(a), bosta zajeti v dveh novih podvnosih iz točk 6(a)-I in 6(a)-II. Ker ni pričakovati nobenih pomembnih posledic, bo prejšnja izjema iz točke 6(a) prenehala veljati v 12 mesecih.

¹⁴ Seznam potrebnih upravnih ukrepov je objavljen na [spletišču Komisije](https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home). V Medinstitucionalnem registru delegiranih aktov na <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home> si lahko ogledate, v kateri fazi je trenutno vsak posamezen osnutek delegiranega akta.

- Glede na čas, ki je pretekел od izvedene tehnične ocene, bi morale biti obdobje veljavnosti novih podizjem krajše od najdaljšega možnega obdobja veljavnosti, predvidenega v tehničnih priporočilih. Poleg tega je zaradi vprašanj odprtega področja uporabe in nepopolnih podatkov iz industrije upravičen kratek rok, da se vložnikom omogoči, da utemeljijo svoje trditve. Ker morajo vložniki dokazati, da je eno od meril iz člena 5(1), točka (a), izpolnjeno, morajo pri naslednji oceni predložiti popolne podatke, sicer mora Komisija razmisliti o nepodalžšanju izjeme zaradi pomanjkanja manjkajočih podatkov.
- V skladu s tehnično oceno bi morala nova podizjema iz točke 6(a)-I prenehati veljati pred podizjemo iz točke 6(a)-II. Vendar pa poznejši datum prenehanja veljavnosti zaradi časa, ki je pretekел, ne upravičuje poznejšega prenehanja veljavnosti za podizjeme iz točke 6(a)-II. Glede na tehnično oceno je primerno določiti en datum prenehanja veljavnosti za vse kategorije v Prilogi I k Direktivi 2011/65/EU.

Svinec v zlitinah z aluminijem

- Sedanja točka 6(b)-I, ki zajema aluminij iz recikliranja odpadnega aluminijskega, ki vsebuje svinec, se prenese v novo točko 6(b)-III. Nova točka določa področje uporabe in največjo koncentracijo svinca na 0,3 mas. %. Merilo iz člena 5(1), točka (a), druga alineja, je izpolnjeno, zanesljivost nadomestkov ni zagotovljena.
- Uporaba, ki zajema svinec v aluminiju za strojno uporabo, ne izpolnjuje več ustreznih meril iz člena 5(1), točka (a), za kategorije 1 do 7 in 10. Ker bi industrija morda potrebovala več časa za prilagoditev tej spremembi, bi bilo treba uporabiti najdaljše prehodno obdobje v skladu s členom 5(6) direktive o omejevanju nevarnih snovi.
- Prejšnja izjema iz točke 6(b) je v svojih podvnosih nadalje razdelana. Ustrezne uporabe, ki izpolnjujejo merila iz direktive o omejevanju nevarnih snovi, se prenesejo v nadaljnje podvnose, zato bi bilo primerno, da prejšnja točka 6(b) preneha veljati v 12 mesecih. Kategorije 8, 9 in 11, za katere trenutno velja izjema iz točke 6(b), bodo zajete v točkah 6(b)-I in 6(b)-III. Za kategorijo 9, za instrumente za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo, ter kategorijo 11 bo izjema iz točke 6(b)-I ostala veljavna. Primerno je, da so druge kategorije EEO zajete v novi točki 6(b)-III.
- Glede na čas, ki je pretekел od izvedene tehnične ocene, bi morale biti obdobje veljavnosti novih podizjem krajše od najdaljšega možnega obdobja veljavnosti, predvidenega v tehničnih priporočilih. Poleg tega je zaradi vprašanj odprtega področja uporabe in nepopolnih podatkov iz industrije upravičen kratek rok, da se vložnikom omogoči, da utemeljijo svoje trditve. Ker morajo vložniki dokazati, da je eno od meril iz člena 5(1), točka (a), izpolnjeno, morajo pri naslednji oceni predložiti popolne podatke, sicer mora Komisija razmisliti o nepodalžšanju izjeme zaradi pomanjkanja manjkajočih podatkov.
- Ker tehnični podatki, ki bi upravičili uvedbo različnih datumov prenehanja veljavnosti za različne kategorije EEO niso bili predloženi, je primerno določiti en datum prenehanja veljavnosti za vse kategorije iz Priloge I k direktivi o omejevanju nevarnih snovi.

Svinec v zlitinah z bakrom

Uporabe, ki jih zajema sedanje področje uporabe izjeme iz točke 6(c) Priloge III, izpolnjujejo vsaj eno merilo iz člena 5(1), točka (a), direktive o omejevanju nevarnih snovi, in sicer, da zanesljivost nadomestkov ni zagotovljena.

- Predložene niso bile nobene tehnične informacije, ki bi dokazovale tehnične razlike med kategorijami EEO glede nadomestitve svinca v bakrovih zlitinah. Glede na tehnično oceno je primerno določiti en datum prenehanja veljavnosti za vse kategorije iz Priloge I k direktivi o omejevanju nevarnih snovi.
- Glede na čas, ki je pretekel od izvedene tehnične ocene, bi morale biti obdobje veljavnosti novih podizjem krajše od najdaljšega možnega obdobja veljavnosti, predvidenega v tehničnih priporočilih. Poleg tega je zaradi vprašanj odprtega področja uporabe in nepopolnih podatkov iz industrije upravičen kratek rok, da se vložnikom omogoči, da utemeljijo svoje trditve. Ker morajo vložniki dokazati, da je eno od meril iz člena 5(1), točka (a), izpolnjeno, morajo pri naslednji oceni predložiti popolne podatke, sicer mora Komisija razmisliti o nepodaljšanju izjeme zaradi pomanjkanja manjkajočih podatkov.

Delegirani akt

Zaradi tehnične bližine in prisotnosti svinca v zlitinah, ki se uporabljajo za EEO, bi bilo treba sprejeti eno odločitev za vse tri izjeme. Pravni instrument je delegirana direktiva, kot je določeno v direktivi o omejevanju nevarnih snovi, in izpolnjuje zahteve iz člena 5(1), točka (a).

Cilj delegirane direktive je prispevati k varovanju zdravja ljudi in okolja ter uskladiti določbe za delovanje notranjega trga na področju EEO. V ta namen omogoča uporabo sicer prepovedanih snovi za posebne uporabe v skladu z direktivo o omejevanju nevarnih snovi in v njej določenim postopkom za prilagoditev prilog III in IV znanstvenemu in tehničnemu napredku.

Datumi prenehanja veljavnosti izjem so določeni v skladu s členom 5(2), prvi pododstavek, direktive o omejevanju nevarnih snovi. Pri datumih prenehanja veljavnosti bi bilo treba upoštevati minimalno obdobje 18 mesecev pred datumom prenehanja veljavnosti, v katerem je treba predložiti zahteve za obnovitev v skladu s členom 5(5), prvi pododstavek, direktive o omejevanju nevarnih snovi, da se industriji zagotovi dovolj časa za pripravo zahtevkov za obnovitev.

Odobrena obdobja veljavnosti naj ne bi negativno vplivala na inovacije.

Delegirana direktiva ne vpliva na proračun Unije.

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 8.9.2025

o spremembi Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjem za svinec v zlitinah z jeklom, aluminijem in bakrom

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi¹ ter zlasti člena 5(1), točki (a) in (b), Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 4(1) Direktive 2011/65/EU določa, da morajo države članice zagotoviti, da električna in elektronska oprema, dana na trg, ne vsebuje nevarnih snovi iz Priloge II k navedeni direktivi. Navedena omejitev se ne uporablja za nekatere izvzete vrste uporabe iz Priloge III k navedeni direktivi.
- (2) Kategorije električne in elektronske opreme, za katere se uporablja Direktiva 2011/65/EU, so našteje v Prilogi I k navedeni direktivi.
- (3) Svinec je omejena snov iz Priloge II k Direktivi 2011/65/EU. Najvišja dovoljena vrednost koncentracije je 0,1 mas. % svinca v homogenih materialih.
- (4) Z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2018/739² je bila odobrena izjema za uporabo svinca v zlitinah z jeklom za strojno uporabo, ki vsebujejo do 0,35 mas. % svinca, ter v sestavnih delih iz vročega pocinkanega jekla, ki vsebujejo do 0,2 mas. % svinca, kot je določeno v točki 6(a)-I Priloge III k Direktivi 2011/65/EU. Navedena izjema zajema kategorije 1 do 7 in kategorijo 10 električne in elektronske opreme iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU. Uporaba izjeme iz točke 6(a) Priloge III k navedeni direktivi je bila omejena na kategorije 8, 9 in 11 električne in elektronske opreme.
- (5) Z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2018/740³ so bile odobrene izjeme za uporabo svinca v zlitinah z aluminijem, ki vsebujejo do 0,4 mas. % svinca, bodisi za strojno uporabo bodisi za recikliranje odpadnega aluminija, ki vsebuje svinec. Izjeme so določene v točkah 6(b)-I in 6(b)-II Priloge III k Direktivi 2011/65/EU. Navedene

¹ UL L 174, 1.7.2011, str. 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/739 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z jeklom zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

³ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/740 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z aluminijem zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

izjeme zajemajo kategorije 1 do 7 in kategorijo 10 električne in elektronske opreme iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU. Uporaba izjeme iz točke 6(b) Priloge III k navedeni direktivi je bila omejena na kategorije 8, 9 in 11 električne in elektronske opreme.

- (6) Z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2018/741⁴ je bila odobrena izjema za uporabo bakrovih zlitin, ki vsebujejo do 4 mas. % svinca, za vse kategorije, kot je določeno v točki 6(c) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU.
- (7) Komisija je 17. januarja 2020 in 20. januarja 2020 prejela dva zahtevka za obnovitev izjem iz točk 6(a) in 6(a)-I Priloge III k Direktivi 2011/65/EU glede na znanstveni in tehnični napredek, zlasti v zvezi z njunim področjem uporabe. Komisija je 2. decembra 2019 in 17. januarja 2020 prejela zahtevka za obnovitev izjeme iz točk 6(b), 6(b)-I in 6(b)-II Priloge III k Direktivi 2011/65/EU, 15. januarja 2020 in 16. januarja 2020 pa je prejela zahtevka za obnovitev izjeme iz točke 6(c) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU.
- (8) Za izjeme iz točk 6(a), 6(b) in 6(c) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU bi morala električna in elektronska oprema kategorije 8 „in vitro diagnostični medicinski pripomočki“ iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU prenehati veljati 21. julija 2023, kategoriji 9 „instrumenti za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo“ in 11 „druga električna in elektronska oprema, ki ni zajeta v nobeni od kategorij“ iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU pa 21. julija 2024. 20. januarja 2023 sta bila prejeta dva zahtevka za obnovitev za vsako izjemo iz točk 6(a) in 6(b) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU, zlasti za navedene tri kategorije. V skladu s členom 5(5), drugi pododstavek, Direktive 2011/65/EU je predložitev zahtevkov podaljšala veljavnost obstoječe izjeme, dokler se ne sprejme odločitev o zahtevku za obnovitev.
- (9) Za oceno prejetih vlog je bila leta 2022 izvedena in dokončana tehnična in znanstvena ocenjevalna študija⁵. Nadaljnja študija, osredotočena na kategorije, za katere je bilo zahtevano podaljšanje, je bila izvedena in dokončana leta 2024⁶. Ocene so vključevale posvetovanja z deležniki v skladu s členom 5(7) Direktive 2011/65/EU.
- (10) V oceni zahtevane obnovitve izjeme je bilo ugotovljeno, da je v zvezi z izjemo iz točke 6(a)-I Priloge III k Direktivi 2011/65/EU svinec v jeklu še vedno potreben, da se dosežejo nekatere lastnosti strojne obdelave. Nadomestitev ali odstranitev v vročem pocinkanem jeklu trenutno ni tehnično izvedljiva niti ekonomsko vzdržna. Vendar se lahko obe tehnični uporabi razdelita na točki 6(a)-I in 6(a)-II Priloge III k Direktivi 2011/65/EU, da se omogoči natančnejša preučitev pri naslednjem pregledu.
- (11) Da se zagotovi dovolj časa za nadomestitev svinca v jeklu in preprečijo negativni vplivi, ki presegajo koristi nadomestitve, je primerno za navedene uporabe odobriti kratkoročno obdobje veljavnosti v skladu s členom 5(2), prvi pododstavek, Direktive 2011/65/EU. V zvezi s točkami 6(a), 6(a)-I in 6(a)-II Priloge III k Direktivi 2011/65/EU je primerno določiti en datum prenehanja veljavnosti za vse kategorije iz Priloge I k navedeni direktivi.

⁴ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2018/741 z dne 1. marca 2018 o spremembi Priloge III k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede izjeme za svinec v zlitinah z bakrom zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L 123, 18.5.2018, str. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

⁵ Končno poročilo (sveženj 22) študije je na voljo na <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-sl>.

⁶ Končno poročilo (sveženj 27) študije je na voljo na <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1>.

- (12) Izjema iz točke 6(a) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU bi morala prenehati veljati 12 mesecev po datumu odločitve o zahtevku za obnovitev v skladu s členom 5(6) navedene direktive.
- (13) V zvezi z izjemo iz točke 6(b)-I Priloge III k Direktivi 2011/65/EU v zvezi s svincem v aluminiju iz recikliranja odpadnega aluminija, ki vsebuje svinec, je bilo ugotovljeno, da se lahko koncentracija svınca v aluminiju dodatno zmanjša na 0,3 mas. %. To bi bilo treba opredeliti v novi točki, ki določa, da je tak aluminij lita zlitina.
- (14) Uporaba namerno dodanega svınca v aluminiju za strojno uporabo ni več potrebna za električno in elektronsko opremo. Na trgu obstajajo zanesljivi nadomestki za svinec v aluminiju. Zadnje področje uporabe, ki temelji na taki izjemi, naj bi bilo do leta 2025 nadomeščeno z alternativami. V skladu s členom 5(6) Direktive 2011/65/EU bi bilo treba določiti najdaljše prehodno obdobje 18 mesecev, da se posameznim udeležencem na trgu v industriji omogoči prilagoditev.
- (15) Ugotovljeno je bilo, da uporaba aluminijevih zlitin, ki vsebujejo svinec s koncentracijo svınca pod 0,4 mas. %, zahteva preoblikovanje in prekvalifikacijo električne in elektronske opreme, ki spada v kategorijo 9 „instrumenti za spremljanje in nadzor za industrijsko uporabo“ in kategorijo 11 z odprtim področjem uporabe „druga električna in elektronska oprema“, za kar je potrebno več časa za skladnost v primerjavi z drugimi kategorijami iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU. Zato bi bilo treba za ti dve kategoriji upoštevati daljša obdobja veljavnosti.
- (16) Kar zadeva točko 6(c) Priloge III k Direktivi 2011/65/EU v zvezi z bakrovimi zlitinami, ki vsebujejo do 4 mas. % svınca, med znanstveno in tehnično oceno ni bilo mogoče opredeliti in določiti področij uporabe, za katera izjema ni več potrebna, kljub številnim indikacijam, da bi svinec pri nekaterih uporabah lahko uspešno nadomestili. Ker nadomestki niso dovolj zanesljivi, bi bilo treba odobriti podaljšanje izjeme. Glede na tehnično oceno je primerno določiti en datum prenehanja veljavnosti za vse kategorije iz Priloge I k Direktivi 2011/65/EU.
- (17) Vključitev materialov in sestavnih delov električne in elektronske opreme ne bi smela zmanjšati varovanja okolja in zdravja, ki ga zagotavlja Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. V skladu s točko 7 omejitve iz točke 63 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 je svinec omejen v izdelkih in njihovih dostopnih delih, da se čim bolj zmanjša izpostavljenost otrok svincu iz izdelkov, dobavljenih za širšo javnost. Svinec je v navedenih izdelkih ali dostopnih delih omejen na največ 0,05 mas. %, če otroci navedene sestavne dele lahko dajejo v usta. Za zagotovitev skladnosti z ravno zaščito, določeno z Uredbo (ES) št. 1907/2006, bi bilo treba odobrene vnose v zvezi z izjemami označiti z opombo, ki dodatno omejuje uporabo v skladu s točko 7 omejitve iz točke 63 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.
- (18) Direktivo 2011/65/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

⁷ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Priloga III k Direktivi 2011/65/EU se spremeni v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [zadnji dan 6. meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Navedene predpise uporabljajo od [zadnji dan 6. meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive + 1 dan].

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 8.9.2025

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN